షట్కర్మయుక్తా

పండిత శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

౧

"ఏం చేస్తున్నావు?"

"ఏం?"

"కాస్త సున్నం కావాలి."

"దొడ్లో కుండలో వుంది కాదూ?"

"నా కా సంగతి తెలుసును. కాస్త తెచ్చి పెట్టమన్న మాట."

"నే నిప్పుడు కుండ ముట్టుకో నన్న మాట కాదూ?"

"ఏమీ?"

"మడి కట్టుకున్నాను."

"ఎందుకూ?"

"దాసీదానికి అంట్లు పడెయ్యాలి."

"తరవాతా?"

"పొయ్యి అలుక్కోవాలి."

"ఆ తరవాతా."

"వంటిల్లు అలకాలి"

"అలికి?"

"ముగ్గు—"

"పెట్టి?"

"సడే. నీళ్లు పోసుకోవాలి."

"పోసుకుని?"

"ఎసరు—"

"పెట్టి?"

"కుంభం వుడకెయ్యాలి కాదూ మరి? ఏది తప్పినా అది తప్పదు మనకి. మూడు పూట్లా ఆరగింపయితే గాని తిరువీథులు వేంచెయ్యడానికి స్వామికి శక్తి వుండొద్దూ?"

"........"

"నేను వెడుతున్నాను మరి. అచ్చాలు కనిపెట్టుకుంది."

"కాస్త సున్నం కావాలంటే అంత దండకం విడెయ్యడం మెందుకూ?"

"వొక్క అడుగు దొడ్లోకి వేస్తే సున్నం వచ్చీదానికి నా దండకాన్ని మీ రంత సాగ తియ్యడం మెందుకూ?"

"........"

"పొద్దెక్కిపోతోంది. మీ కేం, చెబుతారు కబుర్లు. సున్నం కావడమో, అక్కర్లేక పోవడమో తేల్చుకుంటే తెలుపు చేసుకోవాలి."

"ఇంకా బారెడు పొద్దేనా యెక్కలేదు కదా, అప్పుడే మడేం నీకూ?"

"ఇంకా మొగమేనా కడుక్కోలేదు కదా అప్పుడే సున్నమేం మీకూ?"

"నా సున్నాని కివాళ కొత్తా యేమిటి?"

"నా మడికి మాత్రం కొత్తా యేమిటి?"

"......................"

"తొరగా తెమల్చాలి. రెప్ప వెయ్యకుండా చూస్తూ కూచుంటే కాదు."

"పెంకి జవాబులు చెబితే మాత్రం అవుతుందా యేమిటి? సున్నం పట్టుకురా ముందు."

"కూచోండి ఆలాగేను."

"వెడతావు కాదూ? సున్నం తేవూ?"

"లేవరు కాదూ? సున్నం తెచ్చుకోరూ?"

"ఇదిగో చూడూ, తీరా కూచున్నాను."

"ఇదిగో వినండీ, తీరా మడికట్టుకున్నాను."

"చెప్పిన మాట వినవు కాదూ?"

"వినీ మాట చెప్పరు కాదూ?"

"................"

"................"

"సరే వెళ్లు."

"పోనీ కూచోండి."

"నా అవసరం రాకపోతే చూస్తాను కానియ్యి."

"నా పని లేకపోతే మాట్లాడతాను పోనియ్యండి."

"................"

"ఉః! పోసుకోలు కబుర్లు నాచేత కాదు. పట్టీకోసమే కదా యీరాయస మంతాను?"

"........"

"సావకాశంగా చూసుకోండి."

"........"

"........"

"వెళ్లిపోయింది. దీనిచేత సున్నం తెప్పించలేకపోయాను...... మొదటే నేను తెచ్చుకుంటే యీపాటికి మాలపిల్లి దాటుదును."

౨

"వో మా టింటోకి రావాలి."

"........"

"మిమ్మల్నే."

"........"

"వినపడదూ?"

"ఏం?"

"తొరగా వస్తే చద్దన్నం పెడతాను. లేకపోతే నావల్ల కాదు."

"అంటే?"

"ఆలస్యం చేస్తే మీరు పెట్టుకోవాలి."

"ఇంతకంటే అదే నయం. వెళ్లి నీపని నువ్వు చూసుకో."

"కంచం కూడా మీరే కడిగేస్తారా యేమిటండీ?"

"అదేమిటి?"

"పొయిలో నిప్పు పడేశాను. అది రాజిందంటే నీళ్లు పోసుకుని మడి కట్టుకుంటాను. ఇక చద్దికుండ ముట్టుకోను. కంచం కేసి చూడనేనా చూడనూ."

"పోనీ, మధ్యాహ్నం కడుగుదువు గాని లే నువ్వు."

"అంతే గాని మీ రిప్పుడన్నానికి లేవరన్న మాట."

"................"

"లోకంలో తీరి కూచుని అన్నానికి పొద్దు పోగొట్టుకోవడం యెక్కడా చూడలేదమ్మా, యిదేం సడసమో కానీ."

"……………"

"భూమిమ్మీద మాఅమ్మా, మాపిన్నీ—ఇద్దరే పెట్టిపుట్టారు."

"ఎంచేతో?"

"మా పిన్ని అల్లుడు అనాచారం కలిసి పోతుం దేమో అని మా రత్తిని కూచోపెట్టి స్వయంగా వండుకుంటాడు అన్నం. మా అమ్మ పెద్దల్లుడు కభుర్లు మించిపోతా యని పొద్దెక్కే దాకా కూచుని అన్నం తిన్న కంచం స్వయంగానే కడిగేసుకుం—"

"నోరు ముయ్యి."

"నాది మడిబట్టండీ."

"టాట్!"

"అబ్బో! దర్దుఫారానికే యింత యింగ్లీ షయితే బి. యే. అయితే యిక భూమే కన పడకపోవునేమో?"

"………"

"………"

"గిల్లి కజ్జా పెడుతుంది భడవ. నాలుగు వాయిస్తే బుద్ధి వచ్చును; గాని—అయినా—యికముందు ప్రతీ పనీ సకాలంలో స్వయంగా చేసేసుకునీపద్ధతి ఆలోచించుకోవాలి."

౩

"ఏమిటి వంట యివాళ?"

"అన్నం వార్చాను."

"ఆధారం యేమిటని అడుగుతున్నాను."

"మూడు సోలల గిన్ని."

"………"

"దాని కేమో పొయ్యి."

"………"

"దానికి పుడకలూ, పిడకలూనూ."

"……………"

"దానికి అగ్గిపెట్టి."

"మాట్లాడితే గరిగమ్మ వాటం. సిగ్గు లేక పోతే సరీ."

"సిగ్గెందు కుండాలీ నాకూ? మీరు తెచ్చిన కూర్లన్నీ కుళ్ళిపోతున్నా యనా?"

"అచ్చాలిని పంపమన్నాను కాదూ సంతకి?"

"నేను మిమ్మల్ని వెళ్ళమన లేదూ?"

"అదై తేం?"

"మీా రై తే యేమీా?"

"సంతలోనుంచి కూరలు నేను మోసుకు రానా?"

"పొయి దగ్గిర కూచుని వంట నేను స్వయంగా చెయ్యనా?"

"……………"

"మీారు వీధిలో చీట్లపేకా, నే నింట్లో గవ్వలూ ఆడుతూ కూచుంటే యెంత దర్జాగా వుంటుందో యెప్పు డేనా ఆలోచించారా?"

"మాట్లాడిస్తే నువ్వు హద్దులో వుండవు. ఛీ."

"వెళ్లిపోతా రేమండీ?"

౪

"వంట అయింది."

"మా ఆట కూడా అయిపోయిం దన్న మాట. ఇక రెండెత్తుల్లో విస్సిగాడిఆట కట్టూ. నువ్వ వడ్డనప్రయత్నంలో వుండవచ్చు."

*　　*　　*　　*

"వంట అయింది."

"అయిందా? వొస్తున్నాను. వొక్క క్షణం—యీ వెధవ గుర్రం అడ్డు వచ్చింది; గాని లేకపోతే యీపాటికి సగంభోజన మైపో యివుండును."

*　　*　　*　　*

"వంట అయింది."

"వొక్క పదినిమిషాలు వోపిక పట్టు. ఈ లోపుగా నాకు కంగారు పుట్టించకు. వీడి ఆట యీమాటు తప్పకుండా కట్టితీరాలి."

*　　*　　*　　*

"వంట అయింది."

"వేపుకుని తినేస్తున్నావేమిటి, మంచి రసకందాయపట్టులో వచ్చి? కాస్సేపు వూరుకో లేవూ? ఇప్పుడేనా చద్దన్నం తిన్నానూ?"

*　　*　　*　　*

౫

"వడ్డించవచ్చు."

"దక్కమాలిన భోజనం యెప్పుడూ వుండేదే. ఈమాత్రం మహాభాగ్యానికి ఆట కట్టి పెట్టుకుని వచ్చారా యేమిటి పాపం?"

"........"

"మీరిలా రావడంచేత విస్సన్న చిన్న పుచ్చుకున్నాడో యేమిటో. తొరగా వెళ్లి పిలుచుకు రండి."

"........"

"మీకోసమే చెబితే అలా తళుకుబెళుకులన్నీ చూపిస్తా రేమి టండీ చూపుల్లోనూ?"

"వడ్డించ మంటే యీ వుపన్యాసం యేమిటి?"

"నుంచున్న పళంగానే వడ్డించాలి కాబోలు. అవునా? అంత తొందరగా వుందా?"

"తీరి కూచుని పొద్దు పోగొట్టుకోవడం యెందుకూ?"

"పోయిన పొద్దెలాగా పోయింది. ఇంకో ఆట—"

"ప్రాణాలు కొరికెయ్యక నన్నిలా బతకనియ్యి. విస్తట్లో నాలుగు మెతుకులు పడేశావంటే నువ్విక కాశీ వెళ్లక్కర్లేదు."

"మీ మాటో మరి?"

౬

"నీళ్లు పోసుకోరా యేమిటి?"

"శీతాకాలంలో రోజూ పోసుకోకపోతే మునిగిపోదులే."

"అక్కడికి నిన్న పోసుకున్నట్లు."

"రేపు తప్పకుండా పోసుకుంటాను, నీళ్లు కాచు."

"అయితే నీళ్లపొయిలో నిప్పేసి వస్తాను, వొక్క క్షణం కూచోండి పీటమీద."

*　　*　　*　　*

"పప్పేదీ?"

"కూరలో వుంది చూసుకోండి."

"దేని కది వేరే వండకూడదూ?"

"ఆరాద్ధాంత సిద్ధాంతా లన్నీ యిందా కానే అయిపోయాయి. ఇక వండింది నేను వడ్డించడమూ, వడ్డించింది మీరు తినడమూ నే తరవాయి."

*   *   *   *

"అబ్బా! పెరుగు పులుపు రొండ్డూ నాలిక చిల్లడిపోతోంది."

"నిన్న చప్పగా వుం దని వంకలు పెట్టారు కాదూ మరీ?"

"కమ్మగా వుండీలాగ తోడు పెట్ట గూడదూ?"

"చప్పనకి ప్రతిమాట పుల్లన కాని కమ్మన కాదు."

౭

"ఎక్కడికో ప్రయాణం?"

"ఏం?"

"ఏ నుంది."

"ఏ దేనా పురమాయిస్తావా యేమిటి?"

"పొలమూరు వెళ్లి మక్తాధాన్యం పట్టించుకు రావాలి."

"చంపేశావు."

"వచ్చాక చీట్లో, చదరంగమో ఆడితే సరీ, మళ్లీ బతకవచ్చు."

"........"

"ఇవాళ తప్పదు మీ కిది."

"........"

"వెళ్లి తీరాలి."

"........"

"ఈ నెల్లాళ్లూ కష్టపడితిరా పవిపుట్ల ధాన్యమూ, అయిదువందల రూపాయలూ చేతికి వస్తాయి. మళ్లీ సంవత్సరందాకా మీకు స్వేచ్ఛ. అదృష్టజాతకం. పెట్టి పుట్టారు. వుందనా, లేదనా?"

"........"

"కొత్త శిస్తులు వస్తే గాని యిక అమావాస్య వెళ్లదు. యాభై రూపాయలికి పైగా మీ పొగాకే తగలేసింది."

"అన్నట్టు పొగాకు అయిపోయింది. ఇవాళ వొక రూపాయ యివ్వాలి."

"ముందు పొలమూరు వెళ్లి వచ్చి తరవాత అడగడం."

"రైతు లిప్పుడు కనపడతారా?"

"ఏం కనపడకా?"

"పొలాలు వెళ్లరూం?"

"మీరూ పొలాలే వెళ్లండి. వద్దన్నవా రెవరు?"

"........"

"చెయ్యి చాపనక్కర్లేదు. ఇస్తా నంటే నే నివ్వడమే. అయితే తొరగా వెడితే నే రూపాయి. ఆలస్యం చేస్తే అర్ధరూపాయే. వెడుతూ వెడుతూ యెక్కడేనా చీట్లు ముట్టుకున్నా రంటే మాత్రం పావలే. తెలిసిందా?"

౮

"దిక్కుమాలిన శిస్తులు గానీ—"

"అదేం కర్మ మండీ?"

"వడగొట్టేసింది."

"చలిచేత. కదూ?"

"చచ్చి వస్తే—"

"ఎలా వచ్చారండీ పాపం?"

"........"

"మీ ఆపసోపాలు కేం గాని వసూళ్ళే మాత్రమో చెబుదురూ."

"కసిన్ని మంచినీళ్ళేనాయిస్తూముందూ."

"ఏనా అంటే?"

"ఇలాం టప్పుడేనా కాస్త కాఫీ చేసి యివ్వగూడదూ?"

"కాస్త మినపరొట్టి కూడా చేసిపెట్టనా?"

* * * *

"నా కక్కర్లేదు."

"ఏం?"

"ఇందాకానే పులుపు ఓచ్చుగా వుంది. ఈపాటికి బురబుర యెత్తే వుంటుంది."

"అయినా కాస్త పుచ్చుకు చూడండి."

"ఉప్పు వేసి తెచ్చావా యేమిటి?"

"అబ్బే."

"మరేం చేశావూ?"

"నిమ్మకాయ పిడిచాను."

* * * *

"మూడు బొత్తులు. డబ్బయి అయిదు రూపాయలు."

"........"

"ఇది నూరురూపాయల నోటూ."

"........"

"ఇది యాభై"

"........"

"ఇవి నాలుగు పదులు."

"........"

"మూ డైదులు."

"........"

"రెండువందల యెనభై రూపాయ లన్న మాట. ఏ బాప తిది?"

"ఇది అరటితోట శిస్తు. చెరుకుతోట శిస్తు అమావాస్య వెళ్లాక వస్తుంది."

"ధాన్యమో?"

"తెల్లారేటప్పటికి వస్తాయి బళ్లు."

"రూపాయ వెనక్కి తీశారెందుకూ?"

"ఇందాకా—"

"ఇలా యివ్వండి చెబుతాను."

"................"

"ఇవ్వండి ముందు."

"నా చేతిలో నుంచి నీచేతిలోకీ, నీ చేతిలోనుంచి నా చేతిలోకీ—ఎందుకూ యీ గుంట తిరుగుళ్లూ?"

"మాట్లాడ వద్దు. ఇవ్వండి."

"................"

"ఇప్పు డాలస్యం చేసినా యిందాకటి మాటే."

"అబ్బా! చంపుతావు నువ్వు. మరి పుచ్చుకో."

"ఇదిగో పట్టుకు వెళ్లండి."

"దానిసి గ్గోసిన పట్టుదల. నీ చేత్తో యివ్వాలనీ."

"నా చేత్తో కాకపోతే—? చేతిలోది చేతిలోంచే యెగరేద్దామనుకున్నారు కామోసు పాపం. దిగండి గుర్రం."

౬

"మిమ్మల్ని దయ తలచ కూడదండీ."

"ఏం అపరాధం చేశానూ?"

"వూరంతా తిరిగితే గాని దొరికేదే కాదుట."

"ఎందుకోసము?"

"అవునా కాదా?"

"ఇవాళ బరిసావిట్లో వేశారు మకాం కుర్రాళ్లంతానూ."

"ఇప్పుడు రావడానికి వీల్లేదని కూడా అన్నారుట కాదూ?"

"అన్న మాట నిజమే. కానీ—"

"ఇక కానీ యెందుకూ? వెళ్లండి పాపం. ఎంత కష్టంగా వుందో యింటికి రావడం అంటే మీకు."

"ఇంతకీ ప నేమిటో చెప్పావు కాదు".

"చెబితే మాత్రం వస్తుందా యేమిటి యింతకంటే సరసం?"

"..................!"

"ఎండపడి రావడమే కాకుండా నోరు చేసుకుని అడిగారు కూడానూ అని—వొక్క క్షణమేనా యిల్లు పట్ట రమ్మా, యేం పాపమో కానీ!"

"..................."

"పోనీ అని చేసి యిస్తే మాత్రం? మళ్లీ యెప్పటాలే. చెయ్యి కడుక్కోవడం తరవాయి."

"ఏమేనా ఫలహారం తయారు చేశావా యేమిటోయ్!"

"ఫలహారం కాదు, బండలు."

"ఏదీ తొరగా పట్టుకురా."

"అవతల మించిపోతోందా యేమిటి?"

"మించి పోతోందా అంటే వాయువేగ మనోవేగాలమీదే. మహా నిక్కచ్చిగా నడుస్తోంది దశావతారీ. అసలు రావడానికే మనస్సు వొప్పింది కాదు. ఇక నువ్వు తరవాయి అట్టేపెట్టవని—"

"మీ కివ్వకుండా అంతా మింగేస్తాననుకున్నారా యేమిటండీ?"

"........."

"........."

"కాఫీ చేశావా? దీనికి సాయం రెండు పకోడీలు కూడా వుంటేనా?"

"నో రూరుతోందా?"

"మెల్లిగా అడుగుతున్నావా?"

"తింటూన్నట్టే వుంది కామోసు."

"వొక్క దెబ్బని."

"ఇక చెయ్యడం యెందుకూ పని చెడీ?"

*   *   *   *

"పోనీ వెళ్లండి నాకేం?"

"ఇంకా యేవో తరవాయి అట్టే పెట్టావా?"

"వెళ్లండి."

"వెళ్లను. రా మరి."

"మీా రిక్కడ ఆలస్యం చేశా రంటే వాళ్లు గెంటేస్తారు సుమండీ."

"వాళ్ల మొహం! నా సరదా కోసం నేను వెడతాను కానీ—వోహో! అదా? తాంబూలదానంబు తప్పక—"

"ఆడా మొగా భేదం తెలియదా యేమి టండీ మీాకూ?"

"పద్యం దిద్దెయ్యనూ? అలాగే వుండ నిస్తా ననుకున్నావా? వా! తమలపాకులు కావివి. వెన్నాకులు."

"......పోకచెక్క లేమిటో?"

"కలకండ పలుకు లే. అయితే తాంబూలం తరవాత యేమిటో జ్ఞాపకం వుందా?..."

"దీని తరవాత యేమిటో యెరుగుదురా?........"

"అంతే, అంతే. ముక్తాయింపు బులబులాగ్గా తేలిపోవాలి గానీ—మరి సెలవ్వా."

"దీల్లో మాత్రం పండితులే — ఇదిగో! దీపాలు పెట్టేటప్పటికి రావాలి యింటికి."

౧౦

"అన్న కాడికి ఆలస్యం అయినట్టా లేనట్టా? అరిగో, గుడిదగ్గర మనుష్యులు కనపడుతూనే వున్నారు. వేళ తప్పలేదు. అయితే దీపాలు పెట్టడం అంటే పొద్దు గూకడమా? చీకటి పడడమా?........అట్నుంచి నరుక్కొవద్దాం....."

"................"

"వినపడలేదు. మళ్లీ........"

"................"

"చిటపటచినుకులు దుప్పటి—"

"................"

"ఇదిగో. ఇక్కడ యింతసేపు నుంచో పెట్టి ఆలస్యం అయిం దని పేచీ పెడితే నేను వొప్పుకోను."

"రేచీక టేనా పెట్టాడు కా దమ్మా దేముడూ."

"నా కళ్లు పోవా లని వుందా?"

"నే నడిలిపోయి మంచం పట్టా లని వుందా?"

"ఇంతట్లో కే?"

"ఇంకా స్త పెందరాడే వస్తే యేం?"

"రేపణ్నుంచి సరిగ్గా వస్తాను రిస్టువాచీ కొని ఇయ్యి మరి."

"రిస్టువాచీలు అమ్మీావాళ్లు బుద్ధికూడా అమ్ముతారా?"

౧౧

"ఆకు ల్లేవు."

"కంచం పెట్టు."

"చీకట్లో నేను కడగలేను బాబూ."

"నాకు మాత్రం చీకటి కాదూ ఆకులు కొయ్యడానికీ?"

"మరి పగ లంతా యేం చేశారూ?"

"ఇప్పుడు చెప్పిన మాట నువ్విప్పుడే యెందుకు చెప్పావు కాదూ?"

"ఇంట్లో యేం వుందో యేం లేదో కాస్త చూసుకోనక్కర్లేదూ మీరూ?"

"నువ్వు చెప్పింది తేవడమే నా పూచీ."

"అయితే ఆకు లుంటేనే వడ్డించడం నా పూచీ."

* * * *

"కూర లే దన్న మాట."

"ఇది కొబ్బరికాయ పచ్చడండీ."

"చారు కాచావా?"

"మిరియా లయిపోయాయి."

"మజ్జిగేనా తోడ్చావా?"

"మీరు వాము తెచ్చారా?"

"అయితే పొడిపిడచలు మింగ మంటావా?"

"పోనీ పప్పుపులుసుతో తడుపుకోండి."

* * * *

"నెయ్యి బాగా కాగలేదు."

"రేపట్నుంచి మీమట్టుకు బజారు నెయ్యి తెప్పించుతాను లెండి."

* * * *

"ఇది మజ్జిగా పానకమా?"

"అదీ కాదు యిదీ కాదూ."

"మ రేమిటీ?"

"మానకం."

"అంటే?"

"రెండూ కలిశా యన్న మాట."

"ఎవ రేనా మజ్జిగలో పంచదార వేసుకుంటారా?"

"ఎవ రేనా నిక్షేపం లాంటి పెరుక్కి ఇలాగ వంకలు పన్నుతారా?"

"ఏం?"

"ఏ మంటే? ఎప్పు డేనా యింటి మజ్జిగ తాగిన పాపాన్ని పోతేనా?"

* * * *

"ఇక లేవ మంటావా?"

"ఇంకా కూచో మని మాత్రం అన్నానా యేమిటి నేను?"

౧౨

"అదృష్టవంతు డైన మొగాడికి, భోజనం చేసి లేచాటప్పటికే తమలపాకుల చిలక లందించే పెళ్లాం దొరుకుతుంది."

"పెట్టి పుట్టిన ఆడదానికి తనతో టే తాంబూలం వేసుకునే మొగుడు దొరుకుతాడు."

* * * *

"పక్క దులుపుతావా?"

"అప్పుడే తొక్కేశారా యేమి టండీ?"

* * * *

"కళ్లు మూసుకుపోతున్నాయి."

"అంత అతిశయం అయితే యెలాగండీ?"

౧౩

"చలి వొణికించేస్తోంది."

"శాలువమీద బూర్నీసు కూడా కప్పనా యేమిటి?"

"అలా పోయేది కాదిది."

"కుంపటి యెత్తుతా నుండండి."

"……………"

"……………"

"పోనీ నా కొక్కడి కేనా యేమిటి?"

"ఆమాటమీద నిలవండి."

దుర్యోధనునకై సహదేవవాక్యము

మాగంటి రామకృష్ణశాస్త్రి గారు

చెలిమిన్ బాండవకౌరవుల్ మనుటయే శ్రేయమ్ము; మున్నాడిన
ట్లిలలో సామిడి రాజ్యము న్నిలిపికొ మ్మీరీతి గాదేని సం
కులసంగ్రామమునన్ సగర్వ సుతసంక్షోభంబు చేకూరెడిం
గులనాశమ్మున కర్థనాశమున కీ కో నేల దుర్యోధనా!

క్రొత్తడికట్టుఁబుట్టములఁ గ్రూరత విప్పుట గాదు, ఈరసం
బెత్తి విషాశనం బొసఁగి, యింట శిఖిం దరికొల్పి, దాయలన్
మిత్తి కొసంగఁజూచు నవినీతియుఁ గాదు, కిరీటి గాండివం
బెత్తి శరంబు నాటుతఱి నీవ యెఱింగెదు తత్ప్రభావముల్.

కపటమునం జయంబుఁ గొను కౌతుక మింతటఁ గట్టిపెట్టు, మా
ద్రుపదతనూజఁ గీడ్పఱుప ధూర్తతఁ జూపిన క్రొవ్వు, నాఁటి నే
రుపుఁ గొనసాగ వింక, కల రూపు వచించితి మేలుకొమ్ము, జూ
దపుకిటుకుల్ రహింప విఁక ధర్మవిరోధము హానిఁ గూర్పదే?

మునుపటిరీతి గాదు మొగమోటమి యుద్ధమునందు లేదు, ఏ
మనవులు చెల్లనీదు పగ, మక్కువ లెక్కడ సాగి రావు, ఈ
చనవులు కాన రా వచట, జాతియు భూతియు కాఁపు గావు సు
మ్మనిఁ దలపడ్డఁ బాండుసుతు లన్నలు, దమ్ములు నంట సాగునే?